

Světlo géníů

Vydavatelská řada PŘÍMÁ STEZKA
Svazek 4

CANOPUS

KVĚTOSLAV MINAŘÍK

Světlo géniů

CANOPUS
Praha 2025

© Květoslav Minařík – heirs, 1974, 2025

© CANOPUS, 2025

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být reprodukována nebo rozšiřována bez písemného souhlasu majitele autorských práv.

Dále je bez písemného souhlasu majitele autorských práv zakázáno automatické vytěžování textů a jiných dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU.

ISBN: 978-80-7708-002-6 (formát pdf)

OBSAH

PŘEDMLUVA	7
------------------------	----------

KAPITOLA I

POJEM MYSTIKA	13
----------------------------	-----------

KAPITOLA II

KARMA	43
--------------------	-----------

O karmě obecně	43
Působení karmy	49
Samočinná karma	56
Shrnutí	58

KAPITOLA III

MRAVNÍ PŘEDPOKLADY MYSTICKÉHO VÝVOJE	63
---	-----------

Působení mravních kvalit na duchovní vývoj	63
Mravní základna mystiky a jógy	66
Rozum v mystice	69
Ctnosti	73
Mravnost	75
Oddanost	77

KAPITOLA IV

SOUSTŘEDĚNÍ	83
--------------------------	-----------

Soustředění v józe a v mystice	83
Co je soustředění?	93
Místní soustředění	95
Chodidla (soustředění na tvar, s představou, bezpředmětné)	96
Střed lýtek	99
Kolena	100
Nejspodnější část trupu	101

Pupeční oblast	103
Srdeční centrum	105
Krční centrum	109
Čelní centrum	110
Obrácený postup	112
Shrnutí	115

KAPITOLA V

SOUSTŘEDĚNÍ S KVALITAMI

Soustředění s dechem	118
Druhé cvičení s dechem	119
Slučování sansárových a nirvánských prvků vlastního bytí	120
Spojování prány s apánou	122
Potlačování živočišných komplexů, aby nemohly působit na mysl	124
Rozněcování centrálního ohně	126
Výměna duševních kvalit vzýváním a manipulačním soustřeďováním	127
Jóga proměny	131
Poznání povahy vědomí	132
Cvičení oddanosti	136
Shrnutí	139

KAPITOLA VI

MYSTICKÉ STAVY

Zákonitosti vzniku a projevů mystických stavů	143
Stigmata	155
Vnitřní hlas	157
Mystická svatba	163
Práh smrti	166
Strážce prahu	169

KAPITOLA VII

PROČ BÝT JOGÍNEM

SLOVNÍČEK POJMŮ

REJSTŘÍK.....

PŘEDMLUVA

V následujících statích popisuji cestu, jak dospět k poznání sebe sama pomocí psychických postojů a metod. Tuto knihu lze tedy považovat za učebnici mystiky. Věda dosud nemá takové přístroje, jejichž pomocí by lidem odhalila objektivní zákonitost vládoucí psychické přirozenosti a vyhodnotila všechny procesy odehrávající se na psychické úrovni. Proto se při formulaci poznatků uvedených v dalších statích střetávám s obtížemi, i když svou nauku buduji na správném psychologickém základu. Jsem si vědom toho, že poznávat sebe sama znamená objektivně zkoumat a hodnotit všechny děje v bytosti samotného pozorovatele, avšak musím setrvat na přechodu od nauky k vědě. Jinak by toto dílo pozbylo smyslu. Na cestě poznávání sebe sama v nejširším smyslu toho slova totiž vůbec nejde o dokazování zákonitosti dějového mechanismu, který souvisí s organickou soustavou bytostí. Cesta poznávání sebe sama vede k tomu, aby člověk poznal, z čeho vychází uplatňování mravních hodnot, a přímé následky uplatňování těchto hodnot v kvalitě svého prožívání. Proto jsem se nemohl vyhnout tomu, abych vytvořil dílo zdánlivě okultní. Jako okultní se však může jevit, jen pokud čtenář nepochopí, že ho uvádí na cestu psychologického a fyziologického rozboru jeho vlastní bytnosti, resp. bytosti.

Mnoho vědců vychází z životního názoru, že všechno životní dění je pouhá mechanika. Kdybych chtěl podle jejich vzoru vytvořit dílo ryze vědecké, musel bych jen řadit vedle sebe laboratorní fakta prokázaná v bytostném dějovém mechanismu. Nakonec bych se musel ztratit v začarovaném kruhu odkazů na vzájemné vztahy dějů spontánně vystupujících a zdánlivě kvalitativně odlišných, ale přece jen organických. Musel bych pak také přijmout mechanistický životní názor a tím jen podporovat ty, kdo již díky tomuto názoru putují po cestě vedoucí k mravnímu úpadku a k mravnímu znehodnocení lidské

přirozenosti. Já však toužím ukázat cestu těm, kdo hledají na cestách prožívání v sobě samých a postoupili už tak daleko, že začínají chápat význam psychických projevů jako činitelů, které tak mocně ovlivňují pocity lidí. Význam pocíťování je v tom, že se jím vlastně utvářejí životní a mravní názory každého člověka; tyto názory zase vytvářejí životní podmínky pro společenské soužití. Ti, kdo tomu porozuměli, snadno pochopí, že jejich touha po lepších životních podmínkách je splnitelná. Podmínkou je, aby pomocí své vůle čelili psychickým stavům, které se jich zmocňují, když tuto vůli nepoužívají a zůstávají ke svým psychickým stavům pasivní.

A tu je samozřejmé, že se musím odchýlit od pochybné cesty okultistů, kteří postrádají schopnost hlubokého postřehu a často vidí něco okultního a nadsmyslového v docela přirozených pochodech. Kdo si zachová postoj pocíťově neovlivnitelného pozorovatele všech stavů a proměn, jež se chtějí zmocnit jeho vědomí a mysli, když procházejí jeho nitrem, nemusí v nich opravdu nacházet nic okultního.

Proto nevyhovím těm, kdo by v tomto díle chtěli hledat fantastickou tajuplnost a přísliby pochybné mystiky a jógy. Nebudu podporovat různé nedomyšlené teorie, vydávané za fakta okultní, mystická, nebo dokonce za fakta jógické praxe. Nesmyslné teorie blouznivých snůků bohužel postavily psychologicky nezávadné mystické a jógické nauky do tak špatného světla, že seriózní vědec nad nimi mávne rukou. Tak jedno zlo podporuje druhé. Jen málokdo pochopí, že vina není v nauce, ale v těch, kdo prohlašují, že ji znají nebo že ji uskutečnili. Jak jóga, tak i mystika se staly doménou lidí, kteří si na základě přecitlivělosti libují v „tajemstvích“, která napomáhají k dalšímu rozvoji jejich fantastických domněnek a vizí. Pak vytvářejí nesmyslné teorie o vnitřním životě a své fantazie a vize prohlašují za různé stupně cesty k realizaci Boha v člověku. Takoví lidé rozumnému člověku snadno dokážou, že i božský svět je spíš světem fantazie než světem, v němž může průměrně pocíťující a vnímající bytost reálně žít.

Nechme však stranou všechny jevy, které ukazují mystiku i jógu v nesprávném světle. Nemáme přístroje, jejichž pomocí bychom mohli vniknout až do základu vlastní bytosti, kde můžeme najít odpovědi na naše otázky o pravých příčinách neutěšeného života na zemi.

Uvěřme, že když mystická nauka ukazuje člověku cestu k poznání pravých příčin utrpení a k jeho odstranění pomocí psychických postojů a orientace, nejsou to samé absolutní lži. Tam, kde nauka staví na psychologických faktech, stává se spíš vědou, protože se neopírá o nekritickou víru zbožných vyznavačů nepochopitelných idejí. Používání málo obvyklých prostředků v nauce není útokem na člověka, aby začal věřit; je to jen trochu neobvyklý postup. Teprve potom pro nás může záměrné využívání psychických postojů k mentálnímu a vědomému pronikání do bytosti a všech procesů, jež se v ní odehrávají, znamenat spíš empirii než bravurní odvahu, která by po různých dobrodružstvích mohla skončit šílenstvím.

Pokud mystickou nebo jógickou nauku pochopíme v jejím původním smyslu, bude nám skutečně ukazovat cestu k sebepoznání prostřednictvím psychologických faktů. To by bylo velmi snadno pochopitelné, kdyby bylo obecně známé, že soustředění ve smyslu usebrání vědomí až k jednobodovosti je cestou k vědění a že roztržštěná pozornost naopak způsobuje, že se vědění a poznání nemůže dostavit. Mnozí však v obavě před tlaky vyvolávanými soustřeďováním dospěli k bludnému přesvědčení, že už i pouhý pokus usměrnit pozornost způsobí v člověku nadlouho jakousi organickou revoluci, které bude muset čelit právě tak jako chaotickému stavu vědomí a mysli. Skutečnost je však jiná. Tomu, kdo těmto tlakům odolá, přinese soustředěná pozornost tak hluboké reálné postřehy, že časem prohlédne celou svou bytost. Poznává její přirozené, protože samovolné tendence a také osudy bytí přetvářejícího se žitím. To bude stačit. Neboť všechny snahy celého lidstva nemají jiný účel než poznat zákony, na jejichž základě je lidstvo nuceno buď snášet utrpení, nebo žít v radostech a harmonii. Ale tím stejně ještě všechno nekončí. Zatímco člověk poznává sebe sama, poznává i příčiny, jež způsobily, že se objevuje stvoření, které musí zase zmizet; v tom je nutné vidět vývoj člověka k absolutnímu vědění.

Absolutní vědění je cena, která opravdu stojí za námahu, již člověk józe věnuje. Nebo snad chceme čekat na další objevy vědy, které by měly náš život obohatit? A v očekávání těchto objevů žít ve stále se prohlubujícím mravním úpadku, který je primární příčinou utrpení

a zla, jež nám jsou tak nemilé? To musí rozhodnout mravní odpovědnost člověka, který zlu, jež se lidstva zmocňuje pro jeho zvrácené mravní názory, čelí svými skutky.

Nechť se nikdo v údivu nepozastavuje nad tím, že mluvím o psychologických faktech jako o prostředcích k poznání sebe sama. Psychická přirozenost je v jistém smyslu potenciál, který je duševním soustředěním vrhán ve formě emanací do pozorovaného materiálu jako faktor, jehož kvality jsou tak vysoké, že pozorovaným materiálem prostupuje. Když je pozorovaným objektem celá bytost, pak pronikavá energie pozorování prostupuje strukturu bytosti, jež následkem toho vydává tajemství zákonů své soudržnosti, svých osudů atd.

Bytost jako celek můžeme považovat za souhrn různých sil a napětí, přičemž jejich gravitační moment je obsažen v prosté sugestivní jistotě o zachování tohoto stavu. Toto sugestivní přesvědčení nepodmiňuje pouze soudržnost materiálu bytnosti, ale má také nejdůležitější vliv na názorové ustrnutí. Když se člověk zbaví dosavadních přesvědčení o povaze skutečnosti existujících jevů, které ve formě názoru přijal buď od církve, nebo od dosud se rozvíjejícího vědeckého poznávání skutečnosti, a opírá se pouze o fakta bytí a dění, je již dostatečně schopný, aby mohl pronikat prostým a na sobě vynuceným psychickým postojem do tajemství zákonitosti života zcela sám a bez laboratorních vědeckých pomůcek. Neovlivněn přijatými názory stane se psychicky tak učenlým, že snadno pronikne do zdánlivě ustrnulé skladby smyslových skutečností. To, co pro něj až dosud bylo skladbou jakoby mrtvých složek, náhle pozná jako proces probíhající v určité zákonitosti podle mravních předpokladů, jejichž stopy jsou viditelné i na povrchu věcí. A objeví, že povrchový stav věcí bezprostředně působí na jeho osud, jestliže na tento stav reaguje.

Použití psychického postoje k poznávání přírody a všech dějů v ní nepovažujeme tedy za postup nesprávný nebo selhávající. Nabádám-li někoho, aby záměrným řízením vědomé pozornosti sebral všechny své duševní síly a vrhl je usměrněnou myslí do skladby, již je lidská bytost, nenabádám ho přece k tomu, aby se vzdal kritického postoje, jímž se může bránit před nebezpečím pádu do neovladatelných stavů fantazie. Právě při soustředěném pozorování věcí je nutné, aby

každý sledoval sebe sama v ohledu psychickém i fyzickém, neboť jen tímto způsobem se doví něco o reakcích, které jinak každému člověku uniknou za hranici vědomých postřehů. Z těchto reakcí se poučí o povaze skutečnosti a dějů, které se mu ukáží v nejvyšším ostrém světle. Jakmile se to stane, našel již cestu, na jejímž konci prohlédne všechno, co je bytím a co existenci bytí podmiňuje. To znamená, že již nebude muset věřit jakémukoli tvrzení, ale že prohlédáním skutečnosti získá vlastní vědění.

To, co rozděluje lidskou společnost na dva tábory názorové tak rozdílné, že jeden chápe původ stvoření teisticky a druhý ateisticky, resp. materialisticky, není nic jiného než nedostatek vlastních postřehů a poznatků. A právě tato teistická nebo ateistická víra nás nepřiblíží k pravdě ani o krok. Dává jen podněty k nesmyslným přímým o povaze skutečnosti, z níž se vlastně chápe jenom povrchové dění, ten odporný mechanismus, který může každého člověka strhnout do těžké mravní bída a s ní spojeného zla. Je třeba proniknout až k základům přirozenosti jevů a poznat z nich, že existence bytí, projevující se tak mnohotvárně, má tak rozdílnou podobu proto, že vznikla z rozdílných mravních předpokladů. Z toho je zřejmé, že je nutné přihlížet jen k morálním postojům, jež člověk musí udělit své psychické přirozenosti. Nauka tak bude přijata nejen jako nositelka poznání, ale i jako zlepšovatelka životních podmínek a všech osudů, postihujících lidstvo na jeho nekonečně dlouhé pouti inkarnacemi.

Květoslav Minařík

